

VČELÍSEK 7+8/2025

I o prázdninách se můžeme zdokonalovat ve svých znalostech a dovednostech v oblasti přírody, hmyzu, včel a podobně. Přejeme vám hezké luštění a zároveň příjemně strávené letní prázdniny. Vedoucím kroužků pak odpočinek a nabrání sil během dovolených.

Bylinky

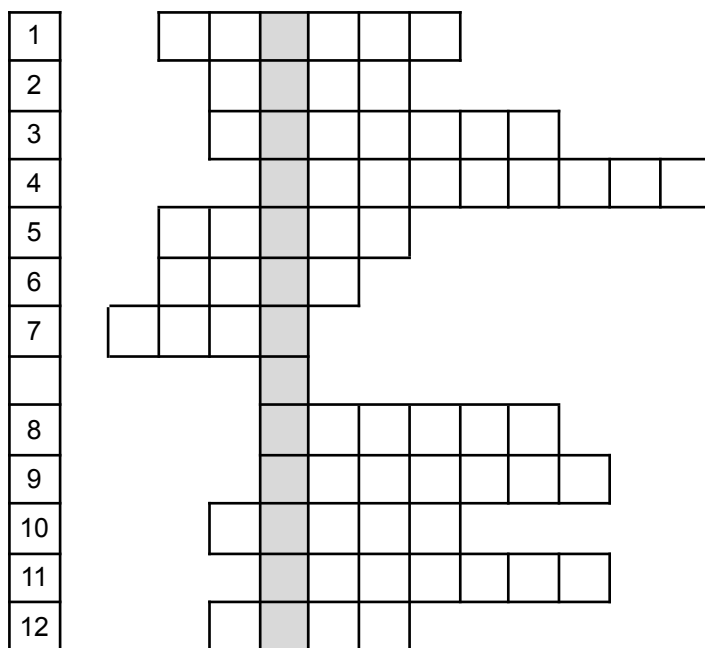
Pěstování bylinek není prospěšné pouze lidem, kteří je přidávají do jídel, do léčivých čajů a podobně. Jejich květy lákají hmyz pro svůj nektar a pyl.

Podívejme se na tři příklady. Zkusíte k nim přiřadit správné názvy?

Vybírat můžete z následujících: rozchodník, rozrazil, šalvěj, yzop, dobromysl, šanta

Doplňovačka

1. Sladká šťáva, ze které dělají včely med.
2. Úl, který je vyřezán z klády.
3. Zařízení, které vymyslel Franz Hruschka ve druhé polovině 19. století.
4. Kyselina, která se používá k léčení včel proti varroáze. Tuto kyselinu obsahují některé rostliny, jako například rebarbora.
5. Hmyz s většími a barevnými křídly. Vylíhne se z kukly, která vznikne z housenky.
6. Část prostoru, kam neprochází sluneční paprsky. Je tam chladněji než na přímém slunečním záření.
7. Látka, ze které stavějí včely své plásty.
8. Zařízení, které se vkládá mezi plodiště a medník za účelem jeho "odvčelení" před medobraním.
9. Barva, kterou včely nevidí.
10. Vchod do úlu.
11. Včela, která létá pro nektar, pyl, vodu, propolis.
12. Náš národní strom.

Krásá nesekekaného trávníku

Trávník, který sekáme na vyšší porost, nám poděkuje zejména během horkého počasí. Více se v něm drží ranní rosa, která se déle odpařuje a pomáhá ochlazovat okolí.

Nicméně výše střižený trávník skýtá další pozitiva. Kvetoucí rostliny, například jetel plazivý, jsou vyhledávané pro svůj pyl a nektar různými druhy hmyzu.

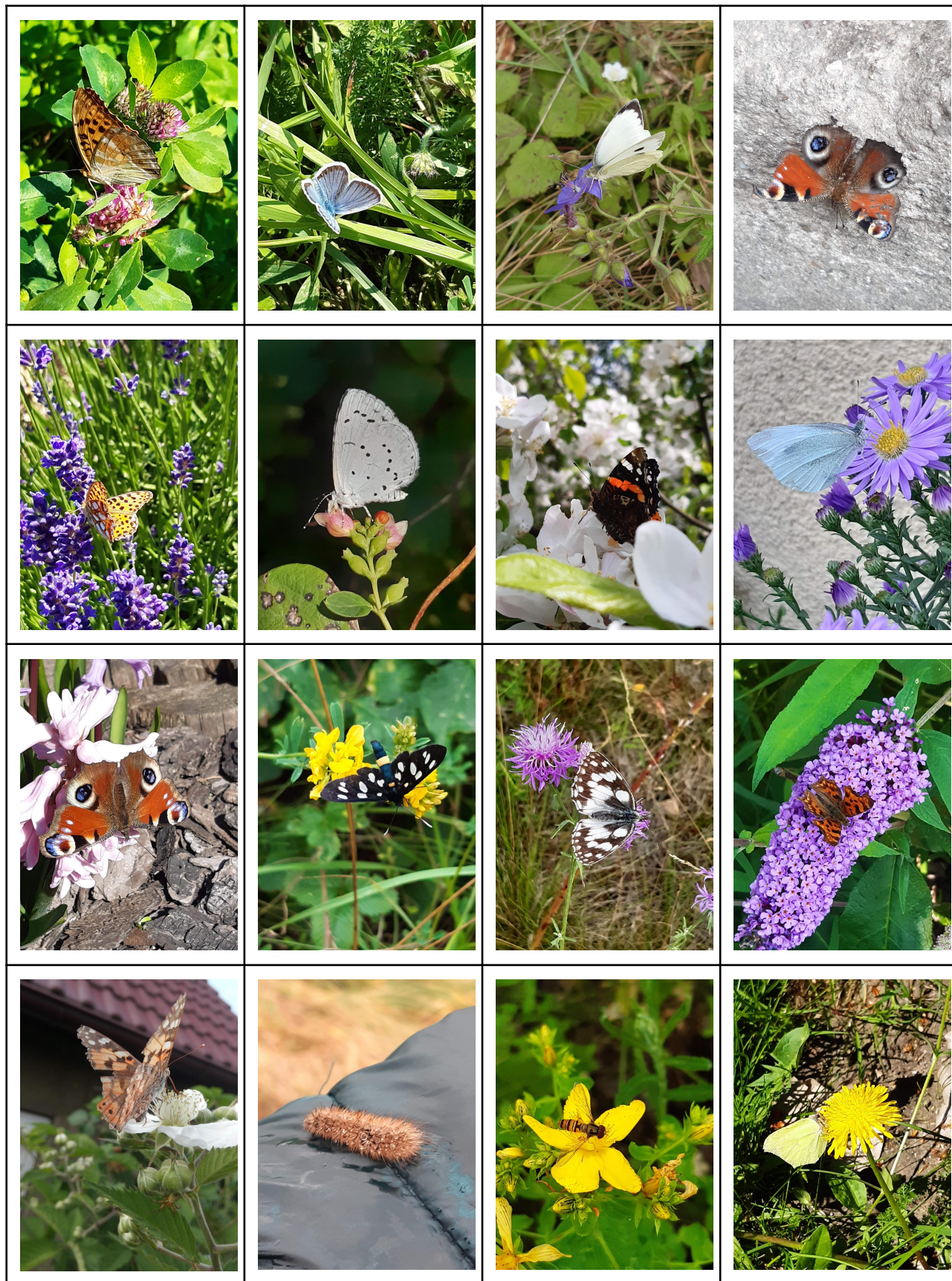
Na fotografii vidíme včelu medonosnou v odpoledních hodinách. Dopoledne bývá jetel častěji navštěvován různými druhy čmeláků.

Na internetu můžeme vidět fotografii, že v různé vysokém trávníku je různá teplota. Pokud máte zahradu, můžete si zkusit podobný experiment. Přesvědčte rodiče, aby s vámi udělali různé pásy trávníku. Jeden bude střižen krátce, druhý bude vyšší a třetí třeba nebudete vůbec dva měsíce sekat. Teploměrem zjišťujeme jejich teplotu.

Budeme rádi, pokud se s námi podělíte o svá zjištění.

Motýli

Motýli jsou krásní. Zkuste chodit přírodou a hledat je. My si zde uděláme výstavu motýlů, které jsem na svých cestách vyfotil. K nim jsme přidali i další hmyz. Pokud si stránku dvakrát vytisknete, můžete si zahrát malé pexeso.

Kvízové otázky

1. Pro které motýli je důležitá kopřiva?
  - a. pro otakárka fenyklového
  - b. pro babočku admirál
  - c. pro běláška zelného
2. K čemu motýli potřebují listy, když se živí nektarem?
  - a. Jejich housenky se živí listy.
  - b. Listy motýli nepotřebují. Housenky se živí mršinami.
  - c. Housenky se pomocí listů chrání před slunečními paprsky.

3. Jak se jmenuje včela na fotografii?
  - a. pískorypka
  - b. drvodělka
  - c. čalounice
4. Která barva není součástí duhy?
  - a. červená
  - b. zelená
  - c. bílá
5. Proč sršně a někteří ptáci dávají přednost včelímu trupu před hlavou a zadečkem?
  - a. Zadeček obsahuje jed.
  - b. Hlava je moc tvrdá.
  - c. Trup obsahuje mnoho svalové hmoty, která je důležitým zdrojem bílkovin.
6. Které onemocnění včel je bakteriálního původu?
  - a. varroáza
  - b. mor včelího plodu
  - c. tumidóza
7. Letní včely žijí pouze několik týdnů, zatímco zimní včely dokáží žít i přes půl roku. Jaký je mezi nimi rozdíl?
  - a. Letní včela se ulétá k smrti, zimní včela je líná a proto žije déle.
  - b. Zimní včela má tukové tělísko, které je pro ni zdrojem energie v zimě.
  - c. Rozdíl mezi nimi není. Včely lépe snášejí chlad, proto přes zimu dokáží žít déle.
8. Jaká je včelí vosk látka?
  - a. krystalická
  - b. amorfni
  - c. polotekutá

Doplňovačka

1. Sladká šťáva, ze které dělají včely med.
2. Úl, který je vyřezán z klády.
3. Zařízení, které vymyslel Franz Hruschka ve druhé polovině 19. století.
4. Kyselina, která se používá k léčení včel proti varroáze. Tuto kyselinu obsahují některé rostliny, jako například rebarbora.
5. Hmyz s většími a barevnými křídly. Vylíhne se z kukly, která vznikne z housenky.
6. Část prostoru, kam neprochází sluneční paprsky. Je tam chladněji než na přímém slunečním záření.
7. Látka, ze které stavějí včely své plásty.
8. Zařízení, které se vkládá mezi plodiště a medník za účelem jeho "odvčelení" před medobraním.
9. Barva, kterou včely nevidí.
10. Vchod do úlu.
11. Včela, která létá pro nektar, pyl, vodu, propolis.
12. Náš národní strom.

Kvízové otázky

1. Pro které motýli je důležitá kopřiva?
  - a. pro otakárka fenyklového
  - b. pro babočku admirál**
  - c. pro běláška zelného
2. K čemu motýli potřebují listy, když se živí nektarem?
  - a. Jejich housenky se živí listy.**
  - b. Listy motýli nepotřebují. Housenky se živí mršinami.
  - c. Housenky se pomocí listů chrání před slunečními paprsky.

3. Jak se jmenuje včela na fotografii?
  - a. pískorypka
  - b. drvodělka**
  - c. čalounice
4. Která barva není součástí duhy?
  - a. červená
  - b. zelená
  - c. bílá**
5. Proč sršně a někteří ptáci dávají přednost včelímu trupu před hlavou a zadečkem?
  - a. Zadeček obsahuje jed.
  - b. Hlava je moc tvrdá.
  - c. Trup obsahuje mnoho svalové hmoty, která je důležitým zdrojem bílkovin.**
6. Které onemocnění včel je bakteriálního původu?
  - a. varroáza
  - b. mor včelího plodu**
  - c. tumidóza
7. Letní včely žijí pouze několik týdnů, zatímco zimní včely dokáží žít i přes půl roku. Jaký je mezi nimi rozdíl?
  - a. Letní včela se ulétá k smrti, zimní včela je líná a proto žije déle.
  - b. Zimní včela má tukové tělísko, které je pro ni zdrojem energie v zimě.**
  - c. Rozdíl mezi nimi není. Včely lépe snášejí chlad, proto přes zimu dokáží žít déle.
8. Jaká je včelí vosk látka?
  - a. krystalická
  - b. amorfní**
  - c. polotekutá